

Nr 32.

Godkänd av första kammaren den 27 februari 1923.

Godkänd av andra kammaren den 27 februari 1923.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner.
(Jordbruksutskottets utlåtande nr 9.)

Till Konungen.

Riksdagen får härmed anmäla sina beslut i anledning av följande av Eders Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition under nionde huvudtiteln gjorda framställningar.

1:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 52 föreslagit får riksdagen anmäla, att riksdagen för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor att under de villkor, Eders Kungl. Maj:t må bestämma, utgå för tillvaratagande och utveckling av sådana i Sverige förekommande s. k. lanthästar, som kunna innefattas under benämningen »inhemska häststammar».

2:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 53 föreslagit, får riksdagen anmäla, att riksdagen till understödjande av stamboksföring rörande hästar under de villkor, Eders Kungl. Maj:t må

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 14 saml. Nr 32.

bestämma, anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor.

3:o) Under punkt 54 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten uppföra ordinarie anslaget till premiering av nötboskap under ändrad titel, befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln, såsom ordinarie reservationsanslag med 205,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i riksstaten uppfört ordinarie anslaget till premiering av nötboskap under ändrad titel, befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln, såsom ordinarie reservationsanslag med 205,000 kronor.

4:o) Under punkt 55 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understöd åt kontrollföreningsverksamhet anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor.

Departementschefen har i sitt yttrande till statsrådsprotokollet omförmält, att lantbruksstyrelsen överlämnat förslag till nya författningsbestämmelser rörande kontrollföreningsverksamheten. Oavsett de förändringar, som betingades av hittillsvarande bestämmelsers utbrytning ur de för åtgärder till höjande av det mindre jordbruket gemensamma författningarna, innebure lantbruksstyrelsens förslag, bland annat, att såsom ytterligare villkor för hushållningssällskaps rätt att erhålla statsbidrag till kontrollföreningsverksamheten skulle stadgas skyldighet för hushållningssällskapet att i enlighet med av lantbruksstyrelsen fastställd plan upprätthålla kontroll över föreningsverksamheten antingen genom särskild överkontrollassistent eller genom i hushållningssällskapetets tjänst anställd konsulent. Departementschefen, som ansett nya villkor för erhållande av bidrag till kontrollföreningsverksamhet ej böra stadgas för innevarande år, har funnit lämpligt, att bestämmelserna om statsbidrag till sådan verksamhet i huvudsaklig överensstämmelse med lantbruksstyrelsens förslag sammanföras i en särskild kungörelse.

Riksdagen, som icke funnit något att erinra mot det sålunda ifrågasatta ytterligare villkoret för hushållningssällskaps rätt att erhålla statsbidrag till kontrollföreningsverksamheten liksom ej heller mot det föreslagna anslagsbeloppet, har till understöd åt kontrollföreningsverksamhet anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor.

5:o) Under punkt 57 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till befrämjande under 1923 av nötboskapsaveln inom Norrbottens län anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 9,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har riksdagen till befrämjande under 1923 av nötboskapsaveln inom Norrbottens län anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 9,000 kronor.

6:o) Under punkt 64 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till biskötselns befrämjande anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 9,000 kronor.

Med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning har riksdagen till biskötselns befrämjande anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 9,000 kronor.

7:o) Under punkt 81 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till åtgärder för främjande av ordnad bokföring vid mindre jordbruk anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 12,000 kronor.

I detta sammanhang har riksdagen till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, likalydande motioner, nämligen nr 60 i första kammaren samt nr 151 i andra kammaren, vari, bland annat, hemställts, att riksdagen måtte för budgetåret 1923—1924 anvisa ett belopp av 7,500 kronor för möjliggörandet av fortsatt bearbetning och publicering av från bokföringsföreningarna insamlade räkenskapsutdrag.

Det i Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning äskade anslaget är avsett att utgå såsom statsbidrag till bokföringsbyråer, varav 5,000 kronor för upprättande av räkenskapsutdrag efter bokslut. Beträffande åter bearbetningen av dessa räkenskapsutdrag, för vilket ändamål anslag hittills av riksdagen beviljats, har departementschefen med hänsyn till det statsfinansiella läget ansett, att arbetet därmed borde tillsvidare inställas.

Under framhållande av att ett uppskov på obestämd tid med bearbetningen av räkenskapsutdragen — varigenom det insamlade materialet först finge värde för det allmänna — skulle betyda, att hela det insamlade materialet i detta avseende bleve värdelöst, hemställes i motionerna om anvisande för nu ifrågavarande ändamål av ett anslag för budgetåret 1923—1924 av 7,500 kronor.

För egen del anser riksdagen de olägenheter, vilka på sätt i motionerna framhållits skulle bliva en följd av att nu avbryta bearbetningen av de insamlade räkenskapsutdragen, av den betydenhet, att riksdagen oaktat de statsfinansiella svårigheterna icke ansett sig kunna underlåta uppföra anslag jämväl för detta ändamål. Rörande beloppet biträder

riksdagen motionärernas på lantbruksstyrelsens förslag i ämnet grundade hemställan.

Med inräknande av det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet å 12,000 kronor skulle sålunda hela anslaget uppgå till 19,500 kronor, varav 5,000 kronor för upprättande av räkenskapsutdrag och 7,500 kronor för bearbetningskostnader.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen med anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och de i ämnet väckta motionerna såsom bidrag till åtgärder för främjande av ordnad bokföring vid mindre jordbruk anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 19,500 kronor.

8:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 82 föreslagit och under uttalande att, såsom departementschefen anfört, de vid anslags beviljande för 1922 uppställda villkoren för statsbidrag alltjämt böra gälla, får riksdagen anmäla, att riksdagen såsom bidrag till avlönande under 1923 av högst 55 jordbrukskonsulenter anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 260,000 kronor.

9:o) Under punkt 83 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till avlönande under 1923 av vandringsrättare anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 90,000 kronor.

Anslagsäskandet föranleder icke någon riksdagens erinran. Såsom departementschefen uttalat torde såsom villkor för statsbidrag, som alltjämt bör utgå med 1,500 kronor för varje vandringsrättare, böra gälla de i kungörelsen den 19 augusti 1921 (nr 514) angående statsbidrag till avlönande av vandringsrättare i enlighet med riksdagens beslut intagna bestämmelser om grundlön och skyldighet att bestrida de statsbidraget överskjutande kostnaderna för vandringsrättare.

Riksdagen har såsom bidrag till avlönande under 1923 av vandringsrättare anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 90,000 kronor.

10:o) Under punkt 95 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag för 1923 till åtgärder för befordrande av den inhemska odlingen av frö av vallväxter, foderrotfrukter och köksväxter anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 16,000 kronor.

Framställningen föranleder icke någon riksdagens erinran.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen såsom bidrag för 1923 till åtgärder för befordrande av den inhemska odlingen av frö av vall-

växter, foderrotfrukter och köksväxter anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 16,000 kronor.

11:o) Under punkt 97 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understöd åt Sveriges pomologiska förening för dess verksamhet under kalenderåret 1923 anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 12,000 kronor.

Beräkningen av anslaget föranleder icke någon riksdagens erinran.

Riksdagen får därför anmäla, att riksdagen till understöd åt Sveriges pomologiska förening för dess verksamhet under kalenderåret 1923 anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 12,000 kronor.

12:o) Under punkt 101 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till utrotande under 1923 av berberisbusken i de trakter av landet, där den förekommer i större mängd, anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor.

Då riksdagen intet haft att erinra mot framställningen, har riksdagen till utrotande under 1923 av berberisbusken i de trakter av landet, där den förekommer i större mängd, anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor.

13:o) Under punkt 103 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom ytterligare bidrag till bestridande av kostnaderna för tjuguaandra allmänna svenska lantbruksmötet i Göteborg 1923 anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 40,000 kronor, att utgå under villkor att eventuellt uppstående överskott å mötet varder efter Kungl. Maj:ts bestämmande helt eller delvis återburet till statsverket eller reserverat för ett senare allmänt svenskt lantbruksmöte.

Till bestridande av kostnaderna för tjuguaandra allmänna svenska lantbruksmötet, avsett att hållas i Göteborg 1923, samt till prisbelöningar vid mötet finnas tillgängliga av riksdagen till allmänna lantbruksmöten för vart och ett av åren 1912—1915 å extra stat anvisade anslag å tillhoppa 95,000 kronor, varav för det förra ändamålet 30,000 kronor och för det senare 65,000 kronor. Härtill kommer av 1921 års riksdag för nämnda lantbruksmöte å extra stat för 1922 anvisat reservationsanslag av 100,000 kronor att utgå under villkor att eventuellt uppstående överskott å mötet bleve efter Kungl. Maj:ts bestämmande helt eller delvis återburet till statsverket eller reserverat för senare allmänt svenskt lantbruksmöte. Till lantbruksmötet i fråga har sålunda redan anvisats statsbidrag till belopp av sammanlagt 195,000 kronor.

Enligt vad av statsrådsprotokollet framgår torde för ifrågavarande ändamål erfordras ytterligare bidrag av statsmedel. Som riksdagen vid granskningen av anslagsberäkningen icke funnit något att mot densamma erinra, har riksdagen såsom ytterligare bidrag till bestridande av kostnaderna för tjuguandra allmänna svenska lantbruksmötet i Göteborg 1923 anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 40,000 kronor, att utgå under villkor att eventuellt uppstående överskott å mötet varder efter Kungl. Maj:ts bestämmande helt eller delvis återburet till statsverket eller reserverat för ett senare allmänt svenskt lantbruksmöte.

14:o) Under punkt 106 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels att till understöd åt föreningar för jordbrukskredit anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 35,000 kronor, dels ock medgiva, att till envar av Malmöhus läns centralkassa för jordbrukskredit, Mälardalens län centralkassa för jordbrukskredit, Skaraborgs län centralkassa för jordbrukskredit och Södra Sveriges centralkassa för jordbrukskredit må under 1923 av de å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 eller för budgetåret 1923—1924 anvisade förslagsanslagen till understöd åt föreningar för jordbrukskredit utbetalas, utöver det statsbidrag för förvaltningskostnader, som jämlikt gällande bestämmelser tillkommer föreningen, ett tillfälligt statsbidrag till hälften så stort belopp.

En tillfällig förhöjning av statsbidraget jämväl för 1923 synes riksdagen motiverad, och då riksdagen icke heller har något att erinra mot förslaget i övrigt, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels till understöd åt föreningar för jordbrukskredit anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 35,000 kronor,

dels ock medgivit, att till envar av Malmöhus läns centralkassa för jordbrukskredit, Mälardalens län centralkassa för jordbrukskredit, Skaraborgs län centralkassa för jordbrukskredit och Södra Sveriges centralkassa för jordbrukskredit må under 1923 av de å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 eller för budgetåret 1923—1924 anvisade förslagsanslagen till understöd åt föreningar för jordbrukskredit utbetalas, utöver det statsbidrag för förvaltningskostnader, som jämlikt gällande bestämmelser tillkommer föreningen, ett tillfälligt statsbidrag till hälften så stort belopp.

15:o) Under punkt 108 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till främjande under 1923 av upplysningsverksamhet rörande föreningar för ordnande av avsättningen av lantmannaprodukter ävensom be-

träffande jordbrukskasserörelsen anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 8,000 kronor.

Med instämmande i vad departementschefen i ärendet anfört till statsrådsprotokollet får riksdagen anmäla, att riksdagen till främjande under 1923 av upplysningsverksamhet rörande föreningar för ordnande av avsättningen av lantmannaprodukter ävensom beträffande jordbrukskasserörelsen anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 8,000 kronor.

16:o) Under punkt 109 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för främjande under 1923 av en planmässig organisation och utveckling av landsbygdens elektrifiering anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 65,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har riksdagen för främjande under 1923 av en planmässig organisation och utveckling av landsbygdens elektrifiering anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 65,000 kronor.

17:o) Under punkt 110 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom statsbidrag till jordbrukarungdomens förbund för främjande av dess verksamhet under 1923 anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 10,000 kronor, att utgå i den mån och under villkor att förbundet visar sig hava från annat håll för ändamålet under 1923 mottagit understöd å minst lika stort belopp.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot vad departementschefen i sitt anförande till statsrådsprotokollet uttalat, har såsom statsbidrag till jordbrukarungdomens förbund för främjande av dess verksamhet under 1923 anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra anslag av 10,000 kronor att utgå i den mån och under villkor att förbundet visar sig hava från annat håll för ändamålet under 1923 mottagit understöd å minst lika stort belopp.

18:o) Under punkt 121 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten uppföra ordinarie reservationsanslaget till fiskets befrämjande i de särskilda orterna med 99,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit något att erinra mot förevarande framställning eller mot vad departementschefen i övrigt i ärendet anfört till statsrådsprotokollet, har i riksstaten uppfört ordinarie reservationsanslaget till fiskets befrämjande i de särskilda orterna med 99,000 kronor.

19:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 122 gjorda framställning, har riksdagen i riksstaten uppfört ordinarie reservationsanslaget till befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen med 46,400 kronor.

20:o) Under punkt 137 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten uppföra ordinarie anslaget till skogshushållning i allmänhet såsom ordinarie reservationsanslag med 26,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har riksdagen i riksstaten uppfört ordinarie anslaget till skogshushållning i allmänhet såsom ordinarie reservationsanslag med 26,000 kronor.

21:o) Under punkt 142 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till skogsvårdens befrämjande för att av Kungl. Maj:t i mån av förefallande behov fördelas mellan vederbörande skogsvårdsstyrelser anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 150,000 kronor.

Riksdagen har till skogsvårdens befrämjande för att av Eders Kungl. Maj:t i mån av förefallande behov för kalenderåret 1923 fördelas mellan vederbörande skogsvårdsstyrelser anvisat för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 150,000 kronor.

Stockholm den 27 februari 1923.

Med undersåtlig vördnad.